

Dosarul nr. 3ra-1175/22
2-20125457-01-3ra-09112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: Ig. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de către Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Moraraș împotriva Inspectoratului General al Poliției, Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil de restabilire în funcție, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu, precum și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii depuse de Vitalie Moraraș,

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2020 Vitalie Moraraș a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne, persoană terță Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 335 din 31 iulie 2020 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu” și a deciziei nr.34/3-M-139/20 din 03 septembrie 2020,- anularea deciziei Ministerului Afacerilor Interne nr.44/22-3668 din 23 septembrie 2020, restabilirea în funcția deținută anterior în calitate de ofițer principal de investigații al Direcției investigații „Nord” a Inspectoratului Național de Investigații, încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, începând cu data eliberării și până la data restabilirii în funcție, repararea prejudiciului moral în mărime de 20000 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.147 ef din 25 martie 2020, în temeiul art.38 alin.(4) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, i-a fost prelungit raportul de serviciu până la 29 iunie 2020. Iar prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.280 ef. din 29 iunie

2020, în baza aceleiași teme sus indicat, i-a fost prelungit raportul de serviciu până la 31 iulie 2020.

În acest context, a comunicat reclamantul că, la 03 iulie 2020, a depus cerere privind prelungirea raportului de serviciu în temeiul art.38 alin.(4) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, până la 29 decembrie 2020. Însă, la 31 iulie 2020 de către șeful Inspectoratului General al Poliției, a fost emis ordinul nr.335 cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului principal, Vitalie Moraraș.

Astfel, a relatat reclamantul că, nefiind de acord cu actul administrativ cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, a depus cererea prealabilă către șeful Inspectoratului General al Poliției, comisarului-șef, Sergiu Paiu, prin care a solicitat anularea ordinului nr.335 cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului principal, Vitalie Moraraș.

A menționat reclamantul că la 03 septembrie 2020, Inspectoratul General de Poliție a emis decizia nr.34/3-M-139/20, prin care a fost respinsă cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă, și s-a dispus transmiterea materialelor cauzei, către Ministerul Afacerilor Interne, pentru a examina și a decide definitiv asupra cererii prealabile. Iar prin urmare, la 23 septembrie 2020, de către Ministerul Afacerilor Interne, a fost emisă decizia nr.44/22-3668 din 23 septembrie 2020 prin care s-a dispus respingerea cererii prealabile ca fiind neîntemeiată.

Prin urmare, a invocat reclamantul că nu este de acord cu ordinul nr.335 din 31 iulie 2020, decizia Inspectoratului General de Poliție nr.34/3-M139/20 din 03 septembrie 2020, precum și cu decizia Ministerului Afacerilor Interne nr.44/22-3668 din 23 septembrie 2020, și le consideră ca fiind ilegale și neîntemeiate, emise cu încălcarea directă a normelor de drept materiale și procedurale în raport cu adoptarea acestora, fiind pasibile de a fi anulate, din considerentele că, conform art.38 al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne 288/2016, raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special poate să înceteze în condițiile prevăzute de norma indicată, însă norma nu obligă pe nici una din părți să procedeze în mod obligatoriu la încetarea raportului de serviciu.

A mai menționat reclamantul că caracterul normei prevăzute la art.38 din legea sus indicată, poartă un caracter dispozitiv (îngăduie săvârșirea unei acțiuni, lăsând părților libertatea de a alege conduita pe care o înțeleg să o convină), aceasta rezultă din prezența în textul legii a noțiunii de „poate să înceteze”. Or, astfel, legiuitorul expres indică posibilitatea prelungirii raporturilor de serviciu, având în vedere și faptul că același articol în alin.(1) lit.c) prevede că, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, cu excepțiile stabilite de prezenta lege, iar alin.(4) prevede că, în cazul acumulării premiselor ce determină aplicarea prevederilor alin.(1) lit. c) raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special poate fi prelungit prin acordul comun al părților pe o perioadă determinată.

În acest context, a invocat reclamantul că având posibilitatea legală, la 03 iulie 2020, a depus o cerere privind prelungirea raportului de serviciu în temeiul art.38 alin.(4) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, până la 29 decembrie 2020. Iar având în vedere, cererea sus indicată și lipsa în legislație a obligației angajatorului, de a acționa în sensul eliberării salariatului, consideră că, ordinul nr.335 din 31 iulie 2020 nu este suficient motivat, precum și că a fost lipsit de posibilitatea ca ulterior să-și apere

drepturile și interesele. Or, autoritățile publice, desfășurând activitatea administrativă trebuie să urmărească realizarea interesului public, asigurând, în același timp, respectarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor. Iar participanții la procedura administrativă trebuie să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile cu bună credință.

Mai mult ca atât, a menționat reclamantul că nici o persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi prejudiciată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică sau condiție socială, în cadrul procedurii administrative sau ca rezultat al acesteia.

Prin urmare, a considerat reclamantul că în lipsa unui răspuns a cererii sale din 03 iulie 2020, denotă faptul că însăși examinarea precum și rezultatul acesteia, s-a realizat fără a ține cont de circumstanțele invocate de petiționar.

Totodată, a comunicat reclamantul că la 21 iulie 2020, ca urmare a recepționării cererii privind prelungirea raporturilor de serviciu, de către Ruslan Donos, ofițer principal al Secției administrarea personalului a Direcției managementul resurselor umane, a fost întocmit un proces-verbal privind audierea lui Vitalie Moraraș. Însă, întrebările adresate au fost superficiale, și nu aveau drept scop determinarea cauzei principale pentru care a solicitat să-și continue activitatea.

A relatat reclamantul că ordinul cu privire la încetarea raporturilor de muncă, contestat la caz, cel puțin trebuia să conțină careva argumente și motive care rezultă din desfășurarea sau rezultatul procedurii administrative, demonstrând că petiționarul sau salariatul a fost auzit.

Mai mult ca atât, reclamantul a menționat că și decizia Ministerului Afacerilor Interne nr.44/22-3668 din 23 septembrie 2020, la fel este superficială, iar argumentele invocate coroborate cu argumentele deciziei Inspectoratului General de Poliție nr.34/3-M-139/20 din 03 septembrie 2020, se contrazic. Or, atât autoritatea publică emitentă cât și autoritatea ierarhic superioară, pur și simplu au invocat toate argumentele posibile, cu trimitere la legislația în vigoare, care nu au referire directă cu circumstanțele cauzei, având în vedere că în decizia sa, Inspectoratul General de Poliție menționează despre careva încălcări comise de către subsemnatul.

În aceeași ordine de idei, a invocat reclamantul că pe lângă faptul că nu au fost demonstrate, în mod abuziv au fost indicate pentru a scoate în evidență incompetența profesională lui Vitalie Moraraș, în scopul întemeierii refuzului. Or, în aceeași decizie nr.34/3-M-139/20 din 03 septembrie 2020, Inspectoratul General de Poliție, recunoaște că în raportul șefului Direcției investigații „Nord”, Vitalie Moraraș s-a manifestat pozitiv dând dovadă de capacități profesionale înalte, manifestând disciplină personală și de lucru impecabil la funcțiile deținute, a demonstrat iscusință, profesionalism și simț de înaltă răspundere pentru lucru însărcinat.

Astfel, a considerat reclamantul că aceste contraziceri, au fost admise doar cu scopul, de a formula cât mai frumos și întemeiat refuzul în a admiterea cererii, în măsura în care Inspectoratul General de Poliție, fără a demonstra, a relatat anumite circumstanțe defavorabile pentru petiționar, astfel dând dovadă de o examinare pur formală. Or, în special Ministerul Afacerilor Interne, trebuia să se expună asupra tuturor circumstanțelor invocate în cererea prealabilă, de altfel aceasta este scopul unei astfel de proceduri. Iar conforma art. 118 alin. (1) din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care

justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

A mai menționat reclamantul că autoritățile publice trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv, nu să își întemeieze hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de aceasta și pe probele cercetate în cadrul procedurii administrative. Or, Vitalie Moraraș, din data desemnării și pe tot parcursul activității în funcția deținută, a exercitat atribuțiile de serviciu în limitele competenței, în mod conștiincios și în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin urmare, a invocat reclamantul că în lipsa temeiului de încetare a raporturilor de serviciu invocat în ordinul contestat, în situația în care a solicitat prelungirea acestora, nu suferă nici o critică și este profund descalificat. Iar orice deviere de la prevederile enunțate depășește limita de competență a angajatorului și plasează ordinul nr.335 din 31 iulie 2020 în afara cadrului legal. Iar astfel, încetarea raportului de serviciu a lui Vitalie Moraraș, în temeiul art.38 alin.(4) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ținând cont de desfășurarea ilegală a procedurii administrativ, contravine grav normelor imperative ale Codul administrativ. Or, angajatorul nu poate dispune eliberarea din funcție, deoarece nu a argumentat ordinul de încetare precum și n-a fost întrunită nici una din prevederile legale enumerate mai sus.

A susținut reclamantul că ilegalitatea sau legalitatea ordinului nu a fost determinată de autoritatea emitentă - Inspectoratul General de Poliție, nici de autoritatea ierarhic superioară - Ministerul Afacerilor Interne, care s-au abținut de la această examinare, și s-au expus doar asupra faptului că nu poate continua raportul de serviciu.

Astfel, având în vedere că eliberarea din funcție a fost dispusă în mod ilegal, în situația în care Vitalie Moraraș, a solicitat a continua raporturile de muncă, considerent pentru care în ordinea contestării ordinului de eliberare, drept rezultat în temeiul legii, a considerat reclamantul că urmează a fi încasat atât salariul pentru lipsa forțată cât și prejudiciul moral pentru consecințele negative a unui act administrativ. Or, conform art.90 alin. (1) și (2) din Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă.

Prin urmare, a considerat reclamantul că la caz, a fost privat abuziv de posibilitatea de a munci, ca urmare a concedierii ilegale, circumstanță în care este în drept de a solicita compensarea salariului pentru toată perioada respectivă, în mărimea cuantumului salariului lunar obținut până la concediere. Iar dat fiind că a fost concediat ilegal, i s-a îngrădit dreptul de a munci, i s-a reținut salariul pentru perioadă absenței forțate, consideră pretenția ca fiind absolut întemeiată fapt pentru care se impune necesitatea încasării prejudiciului material pentru eliberarea ilegală din serviciu și reținerea plăților salariale.

Totodată, ținând cont de faptul că autoritățile publice și-au îndeplinit în mod abuziv obligațiile legale, prin care lui Vitalie Moraraș i-au fost încălcate drepturile sale garantate, acesta fiindu-i cauzat un prejudiciu moral, manifestat prin lipsirea forțată de la locul de muncă, indiferență manifestată de autoritățile publice față de cele solicitate, lipsa transparenței și interesul personal a unor persoane de conducere, în detrimentul său, considerent pentru care a conchis reclamantul că repararea acestui prejudiciu moral poate fi realizat doar prin achitarea unei sume în mărime de 20000 de lei. Or, conform art.24 alin.(2) din Codul administrativ, participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

În acest context, a afirmat reclamantul că pentru reclamant salariul respectiv era o sursă de venit vitală. Iar ce ține de încasarea prejudiciului moral înserează și prevederile art.90 alin.(3) din Codul muncii, conform cărora mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

De asemenea, a menționat reclamantul că conform art.329 alin.(2) din Codul muncii, prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Astfel, a notat reclamantul că prin concedierea sa ilegală din funcția deținută, i-au fost provocate suferințe psihice și morale ce justifică repararea prejudiciului moral, pe care o apreciază de 20000 de lei. Or, autoritatea ierarhic superioară avea obligația de a se expune și asupra formei și modului de adoptare a unor astfel de decizii, având în vedere că legislația prevede expres condițiile emiterii unui act administrativ, mai ales că acesta a fost adoptat ca urmare a unei solicitări a petiționarului de a prelungi raportul de muncă.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Vitalie Moraraș. A fost anulat ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.335 ef din 31 iulie 2020 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului principal Vitalie Moraraș”, precum și decizia nr. 34/3-M-139/20 din 03 septembrie 2020 emisă de către Inspectoratul General al Poliției și respectiv decizia nr. 44/22-3668 din 23 septembrie 2020 emisă de către Ministerul Afacerilor Interne, adoptate în procedura prealabilă. A fost obligat Inspectoratul General al Poliției, să emită actul individual favorabil de restabilire a lui Vitalie Moraraș, în funcție de comisar-principal, ofițer principal de investigații al Direcției investigații „Nord” a Inspectoratului național de investigații, pe termenul solicitat de către Vitalie Moraraș în cererea sa din 03 iulie 2020, exceptând perioada 29 iunie 2020 – 31 iulie 2020. A fost încasat din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Vitalie Moraraș salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu, începând cu data de 31 iulie 2020 până la 12 octombrie 2021, precum și a prejudiciul moral în mărimea unui salariu de funcție lunar. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.141, Vol.I)

Dispozitivul hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificat participanților la proces la data de 12 octombrie 2021, fapt

confirmat prin semnăturile olografe aplicate pe recipisa anexată la materialele cauzei. (f.d.142, Vol.I)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 octombrie 2021, Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de Vitalie Moraraș. (f.d.143/144, Vol.I)

La 12 noiembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin intermediul poștei electronice a expediat pentru notificare Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.161, Vol.I), iar la 30 noiembrie 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM a depus motivarea apelului (f.d. 167/176, Vol.I).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Inspectoratul General al Poliției al MAI Al RM împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Ulterior, în instanța de apel, reclamantul/intimat, Vitalie Moraraș, a depus cerere cu privire la concretizarea pretențiilor din acțiune (f.d. 230/237, Vol.I), invocând că în instanța de fond a înaintat pretenții împotriva Inspectoratului General al Poliției, depunând în acest sens și o cerere, ce a fost examinată, însă din omisiunea instanței de fond, n-a fost acceptată cu emiterea în acest sens unei încheieri, prin care a modificat calitatea procesuală a participanților la proces. Invocând în calitate de pârâți-Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției, a solicitat anularea ordinului Inspectoratului General al Politiei nr. 335 din 31 iulie 2020 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu”, anularea deciziei nr.34/3-M-139/20 din 03 septembrie 2020 și decizia nr. 44/22-3668 din 23 septembrie 2020, emisă în procedura prealabilă; restabilirea în funcția deținută anterior în calitate de ofițer principal de investigații al Direcției investigații „Nord” a Inspectoratului Național de Investigații, și încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, începând cu data eliberării și până la data restabilirii în funcție, cât și a prejudiciului moral în mărime de 5 salarii de funcție lunar.

Prin decizia din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii depuse de Vitalie Moraraș împotriva Inspectoratului General al Poliției, Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil de restabilire în funcție, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu, precum și a prejudiciului moral, ca neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând concluziile instanței de fond care au stat la baza adoptării soluției contestate în raport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele de drept material aplicabile speței, completul specializat constată că soluția fondului este una neîntemeiată.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ, întru susținerea poziției enunțate, cu referire la prevederile art. 2, art.31, art.38 alin. (1) lit. c) și d), alin. (3)-(4) al Legii privind funcționarul

public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, a conchis că prima instanță neîntemeiat a concluzionat temeinicia pretenției privind anularea ordinului Inspectoratului General al Poliției nr.335 ef din 31 iulie 2020 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului principal-Vitalie Moraraș”, precum și a deciziei nr. 34/3-M-139/20 din 03 septembrie 2020 emisă de către Inspectoratul General al Poliției și respectiv decizia nr. 44/22-3668 din 23 septembrie 2020 emisă de către Ministerul Afacerilor Interne, adoptate în procedura prealabilă. Cu obligarea Inspectoratului General al Poliției, să emită actul individual favorabil de restabilire a lui Vitalie Moraraș, în funcție de comisar-principal, ofițer principal de investigații al Direcției investigații „Nord” a Inspectoratului național de investigații, pe termenul solicitat de către Vitalie Moraraș în cererea sa din 03 iulie 2020, exceptând perioada 29 iunie 2020 – 31 iulie 2020. Cu încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Vitalie Moraraș a salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu, începând cu data de 31 iulie 2020 până la 12 octombrie 2021, precum și a prejudiciul moral în mărimea unui salariu de funcție lunar.

La caz, Completul specializat al instanței de apel a relevat că prima instanță a menționat că, angajatorul era obligat de a prelungi raporturile de serviciu cu Vitalie Moraraș, întrucât, verbul „poate”, din dispoziția legală- art. 38 alin. (4) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care prevede că, în cazul acumulării premiselor ce determină aplicarea prevederilor alin.(1) lit.c), raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special poate fi prelungit prin acordul comun al părților pe o perioadă determinată [...], nu oferă un drept discreționar, dar urmează a fi interpretat sistemic. Întrucât, conceptul „poate” urmează a fi interpretat în conexietate cu norma generală de la art. 58 alin. (3) din Codul muncii, care are o funcție disjunctivă, arătând că dreptul și obligația de a prelungi raportul de serviciu pe o perioadă nedeterminată în condițiile Codului muncii, subzistă.

În acest context, Completul specializat al instanței de apel a apreciat ca neîntemeiată concluzia primei instanței, întrucât, Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM la emiterea actului administrativ contestat de către reclamant și anume ordinului nr. 335 ef din 31 iulie 2020 „Cu privire la încetarea raportului de serviciu”, a ținut cont de prevederile legale aplicabile și anume art.38 alin.(1), lit.c) și d) a Legii nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care stipulează în mod expres că, raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special poate să înceteze în următoarele situații: c) după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, cu excepțiile stabilite de prezenta lege; d) după expirarea perioadei determinate a raportului de serviciu sau în cazul reîncadrării unui alt funcționar public cu statut special în locul său înainte de expirarea perioadei pentru care a fost aprobată suspendarea sa din funcție. Or, reieșind din analiza art. 38 alin. (3)-(4) al Legii nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, urmează a se reține că, încetarea raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c) și d) are loc în circumstanțe ce nu depind de voința părților. Iar în cazul acumulării premiselor ce determină aplicarea prevederilor alin.(1) lit.c), raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special poate fi prelungit prin acordul comun al părților pe o perioadă determinată. În cazul stabilirii pensiei

funcționarului de către Ministerul Afacerilor Interne, raportul de serviciu al acestuia poate fi prelungit pe o perioadă determinată ce nu va depăși 5 ani, calculați cumulativ din data reîncadrării ulterioare stabilirii pensiei.

Astfel, Completul specializat al instanței de apel a constatat că raporturile de serviciu încetează la acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie și la expirarea perioadei determinate a raporturilor de serviciu, care în speța dedusă judecării au fost stabilite până la 31 iulie 2020, cu acceptul acestuia. Perioada fiind indicată în mod expres prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.280ef. din 29 iunie 2020 prin care raporturile de serviciu ale lui Vitalie Moraraș au fost prelunghite până la 31 iulie 2020, ordin care nu a fost contestat în nici un mod de către ultimul la acea dată, ceea ce rezultă că reclamantul a fost de acord cu perioada de prelungire a raporturilor de serviciu. Or, legiuitorul în art.38 din legea menționate supra impune existența unui acord comun al părților pentru a fi posibilă prelungirea raportului de muncă pentru o perioadă determinată. Însă, în speță, acordul angajatorului - lipsește, ceea ce face imposibilă continuarea raportului de serviciu a intimatului Vitalie Moraraș.

Prin urmare, Completul specializat al instanței de apel a conchis că angajatorul nu a depășit limitele dreptului său discreționar atunci când a emis ordinul cu privire la încetarea raportului de serviciu, deoarece, circumstanțele faptice impuneau necesitatea neprelungirii raportului de serviciu cu Vitalie Moraraș, iar prelungirea - ar însemna exercitarea dreptului discreționar contrar scopului acordat de lege. Or, conform art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

În continuare cu referire la prevederile art. 137 alin. (1)-(2), art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, la conținutul Avizului Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 16 ianuarie 2020 care s-ar fi expus asupra compatibilității prevederilor art.38 alin.(1) lit.c) și alin.(4) a Legii nr.288/2016 cu standardele în vigoare privind nediscriminarea, invocat de către instanța de fond, Completul judiciar atestă că, acest aviz nu dă naștere la drepturi și obligații și respectiv nu este obligatoriu spre executare, fiind emis cu titlu de opinie asupra aplicabilității în practică a prevederilor art.38 alin.(1) lit.c) și alin.(4) a Legii nr.288/2016. Or, Curtea Constituțională prin decizia de inadmisibilitate a sesizării nr.203a/2019 privind controlul constituționalității articolului 38 alin.(1) lit.c) și alin.(4) din Legea nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a declarat ca fiind inadmisibilă sesizarea depusă, menționând asupra faptului că, respectiva libertate nu poate fi una absolută și nelimitată.

Mai mult ca atât, Completul specializat al instanței de apel a relevat că Curtea Constituțională a reținut că exercitarea oricărei profesii solicită prezența anumitor capacități profesionale. Noile cerințe existente pe piața muncii impun acordarea unei atenții deosebite factorului uman pentru a asigura realizarea sa integrală și la parametrii cei mai înalți. Stabilirea unor criterii pentru exercitarea anumitor activități nu poate fi privită apriori ca o încălcare a dreptului constituțional la muncă sau ca o discriminare în raport cu exercitarea altor activități sau în raport cu alți subiecți, iar, stabilirea situațiilor în care pot să înceteze raporturile de serviciu ale funcționarului

public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este justificată de natura specifică a domeniului de activitate în care se aplică și urmărește realizarea scopurilor legitime generale prevăzute de articolul 54 alin. (2) din Constituție. Or, dreptul la muncă nu este un drept absolut și, prin urmare, poate fi restrâns prin lege. Iar astfel, stabilirea limitei de vârstă ca temei de încetare a raporturilor de muncă reprezintă o opțiune a legiuitorului și este o chestiune de oportunitate, și nu de constituționalitate.

În acest context, Completul specializat al instanței de apel a conchis că prima instanța incorect a ajuns la concluzia că autoritatea pârâtă nu a luat în considerare toate faptele relevante, precum că au fost încălcate limitele legale ale dreptului discreționar și nu a fost ținut cont de rezultatele obținute sau lipsa de sancțiuni, deoarece, încetarea raportului de serviciu a avut loc în temeiul art.38 alin.(1) lit. c), d) și alin.(3) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerul Afacerilor Interne. Or, art.38 din Legea prenotată reglementează temeiurile de încetare a raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM.

Sub acest aspect, Completul specializat al instanței de apel a reiterat că se dovedește a fi una eronată concluzia reclamantului/intimat, precum că, actele contestate la caz sunt nemotivate. Întrucât, analizând conținutul acestora se atestă a fi motivate, legale și întemeiate, adoptate cu respectarea normelor de drept material și procedural. Or, în sensul dat, prin prisma art. 31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Iar, în acord cu art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

La fel, Completul specializat al instanței de apel a reiterat că motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Astfel, Completul specializat al instanței de apel ținând cont de situația de fapt raportată la textele de lege enunțate, a concluzionat că cerințele expuse de către reclamantul Vitalie Moraraș, în textul acțiunii înaintate în judecată și susținute parțial de către prima instanța, sunt neîntemeiate. Or, libertatea la muncă nu poate fi una absolută și nelimitată.

Completul specializat al instanței de apel a notat că nu poate fi reținute la caz declarațiile intimatului precum că lipsa unui răspuns la cererea sa din 03 iulie 2020, denotă faptul că examinarea precum și rezultatul acesteia s-a realizat fără a ține cont de circumstanțele invocate de petiționar, or, prin notificarea nr. 34/3-2839 din 31 iulie 2020, reclamantul Vitalie Moraraș a fost informat de către Inspectoratul General al

Poliției al MAI al RM despre rezultatele examinării cererii din 03 iulie 2020 și decizia adoptată. (f.d. 96, Vol. I).

Totodată, Completul specializat al instanței de apel a mai notat că nu poate fi reținut la caz nici pretenția reclamantului/intimat, privind încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, începând cu data eliberării și până la data restabilirii în funcție, precum și a prejudiciului moral cauzat. Întrucât, instanța de apel a ajuns la concluzia privind respingerea pretenției principale privind anularea ordinului, respectiv urmează a fi respinse și pretențiile subsecvente cu privire la încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, începând cu data eliberării și până la data restabilirii în funcție, precum și repararea prejudiciului moral.

Prin urmare, devreme ce acțiunea depusă de către Vitalie Moraraș, este una neîntemeiată, Completul specializat al instanței de apel a conchis că nu poate fi admisă nici pretenția privind compensarea cheltuielilor judiciare. Or, conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă aplicabil prin prisma art. 195 din Codul administrativ, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, iar în cazul dat reclamantul/intimat a pierdut procesul.

Având în vedere cele menționate, Completul specializat al instanței de apel a relevat că nu pot fi reține argumentele intimatului/reclamant, care interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe privind temeinicia pretențiilor formulate de către reclamant, este una neîntemeiată și rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept. Or, simpla nemulțumire a părților de actele administrative individuale defavorabile, nu poate constitui motiv de admiterea a acțiunii înaintate în judecată, iar prin prisma art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Astfel, Completul specializat al instanței de apel a constatat că prima instanță nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat circumstanțele menționate, care, însă, necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cazului dat.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, dând o interpretare eronată a normelor de drept, Completul specializat al instanței de apel a ajuns la concluzia de a casa integral hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi cu privire la respingerea acțiunii înaintate de către Vitalie Moraraș împotriva Inspectoratului General al Poliției, Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil de restabilire în funcție, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu, precum și a prejudiciului moral, ca neîntemeiate.

La 29 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc au depus recurs nemotivat, iar la 23 noiembrie 2022 motivarea recursului împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe fără modificări.

În susținerea recursului au reiterat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, suplimentar invocând că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele legale și nu s-a aplicat legea ce urma a fi aplicată, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar încălcări ale instanței de apel a prejudiciat fondul cauzei și a dus la soluționarea greșită a litigiului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 iulie 2022, în ședință publică. (f.d.1, Vol.II)

Totodată, din actele dosarului se atestă că, dispozitivul deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat avocatului Angela Procopciuc care acționează în interesele lui Vitalie Moraraș prin intermediul poștei electronice la 14 iulie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.27, Vol.II)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2022, a fost notificată avocatului Angela Procopciuc care acționează în interesele lui Vitalie Moraraș, prin intermediul poștei electronice la 03 noiembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.30, Vol.II)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 24 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM și Ministerului Afacerilor Interne al RM, copia cererii de recurs depusă de către Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței. (f.d.46, Vol.II)

Prin referința depusă la 21 noiembrie 2022, Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM a solicitat respingerea recursului depus de către Vitalie Moraraș și de reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc cu menținerea deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost casată integral hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii depuse de Vitalie Moraraș ca neîntemeiată. (f.d.49/58, Vol.II)

La 16 decembrie 2022, Ministerul Afacerilor Interne al RM a depus referință ala cererea de recurs depusă de către Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc, prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel (f.d.62/71, Vol.II)

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Vitalie Moraraș și reprezentantul acestuia avocatul Angela Procopciuc, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru